

5.10. Շրջակա միջավայրի 2018 թվականի դեկտեմբեր ամսվա աղտոտվածության մշտադիտարկում

5.10.1. Բնակավայրերի օդային ավազանի որակի մշտադիտարկում: Ըստ ՀՀ բնապահպանության նախարարության տեղեկատվության, դեկտեմբեր ամսին ՀՀ բնակավայրերի օդային ավազանի որակի շուրջօրյա ակտիվ նմուշառմամբ մշտադիտարկման միջոցառումներ են իրականացվել 14 ստացիոնար դիտակայաններում: Մթնոլորտն աղտոտող նյութերի պարունակությունները որոշելու համար շուրջօրյա ակտիվ նմուշառման միջոցով վերցվել է օդի 1 119 փորձանմուշ, պասիվ նմուշառման 197 դիտակետից՝ օդի 1 484 փորձանմուշ: Երևան և Ալավերդի քաղաքների ավտոմատ դիտակայանների միջոցով կատարվել է օդի համապատասխանաբար 9 941 և 2 917 դիտարկում:

Դիտարկման համակարգում ընդգրկված ՀՀ բնակավայրերի մթնոլորտային օդի որակի ցուցանիշները, 2018թ. դեկտեմբեր

	Դիտակայանների և դիտակետերի քանակը, միավոր	Վերահսկվող նյութերը	Փորձանմուշների քանակը, միավոր	Վերահսկվող նյութերի կոնցենտրացիաների գերազանցումը ՍԹ-Կ-ից
ք.Երևան	47	րնդհանուր փոշի ծծմբի երկօքսիդ ազոտի օքսիդներ ածխածնի մոնօքսիդ գետնամերձ օզոն	10 776	ՀՀ նորմաների սահմաններում
ք.Գյումրի	25	րնդհանուր փոշի ծծմբի երկօքսիդ ազոտի երկօքսիդ	219	ՀՀ նորմաների սահմաններում
ք.Վանաձոր	27	րնդհանուր փոշի ծծմբի երկօքսիդ ազոտի երկօքսիդ	435	ՀՀ նորմայի սահմաններում ... ՀՀ նորմայի սահմաններում
ք.Ալավերդի	45	րնդհանուր փոշի ծծմբի երկօքսիդ ազոտի օքսիդներ ածխածնի մոնօքսիդ	3 474	1.1 անգամ ... ՀՀ նորմաների սահմաններում
ք.Հրազդան	18	րնդհանուր փոշի ծծմբի երկօքսիդ ազոտի երկօքսիդ	218	1.5 անգամ ՀՀ նորմաների սահմաններում
ք.Արարատ	13	րնդհանուր փոշի ծծմբի երկօքսիդ ազոտի երկօքսիդ	123	ՀՀ նորմաների սահմաններում
ք.Կապան	11	ծծմբի երկօքսիդ ազոտի երկօքսիդ	66	ՀՀ նորմաների սահմաններում
ք.Քաջարան	15	ծծմբի երկօքսիդ ազոտի երկօքսիդ	90	ՀՀ նորմաների սահմաններում
ք.Չարենցավան	10	ծծմբի երկօքսիդ ազոտի երկօքսիդ	60	ՀՀ նորմաների սահմաններում
ք.Ծաղկաձոր	15	րնդհանուր փոշի ծծմբի երկօքսիդ ազոտի երկօքսիդ	158	ՀՀ նորմաների սահմաններում
գ.Ամբերդ	1	ամոնիակ ծծմբի երկօքսիդ, ազոտի երկօքսիդ, նիտրատ իոն քլոր, նիտրատ, սուլֆատ, ամոնիում իոններ և 21 քիմիական տարրեր	20 60 20	ՀՀ նորմայի սահմաններում ...

Ամբերդ գյուղի կայանի հարակից տարածքի տեղումներում (անձրև, ձյուն) վերահսկվող որոշ նյութերի պարունակությունը, 2018թ. դեկտեմբեր

Նմուշառման ամսաթիվը	Ցուցանիշներ						
	ջրածնային ցուցիչ (pH)	տեսակարար էլեկտրահաղորդականություն (μՍմ/սմ)	սուլֆատ իոն	քլորիդ իոն	նիտրատ իոն	ֆտորիդ իոն	ամոնիում իոն
1	5.331	8.0	1.064	0.199	1.314	<0.005	0.431
8-9	6.811	49.4	1.875	4.147	1.834	<0.005	0.640
11	6.465	20.7	1.871	1.179	1.810	<0.005	0.650
12-13	6.509	19.1	0.800	1.304	0.585	<0.005	0.019

5.10.2. Մակերևութային ջրերի որակի մշտադիտարկում: Դեկտեմբերին մակերևութային ջրերի նմուշառ կատարվել է հանրապետության 7 գետերի և Երևանյան լճի 17 դիտակետերում: Վերցված փորձանմուշներում որոշվել է 45-ական ցուցանիշ:

ՀՀ գետավազանային ջրերի քիմիական կարգավիճակն ըստ վերահսկվող նյութերի, 2018թ. դեկտեմբեր

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Գետավազան	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի համարը	Դիտակետի տեղադրությունը	Քիմիական կարգավիճակի դասը		Վերահսկվող նյութեր
					ըստ ցուցանիշի	ընդհանրական	
Ախուրյան	Մեծամոր	Մեծամոր	40	ք.Վաղարշապատից 10 կմ հարավ	3	4	ԹՎՊ, ԹՔՊ, ամոնիում իոն, կալցիում, բոր, ընդհանուր ֆոսֆոր
			41	ք.Վաղարշապատից 11 կմ հարավ-արևելք	3	4	Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, ամոնիում իոն, մանգան, կալցիում, բոր, ընդհանուր ֆոսֆոր
			42	Թանչպար գյուղից 0.5 կմ ներքև	3	3	Սիտրիկ իոն, ֆոսֆատ իոն
Հրազդան	Քասախ	Քասախ	47	Գետաբերան	3	3	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ընդհանուր ֆոսֆոր
	Հրազդան (միջին ներքին հոսանք)	Հրազդան	52	Քաղսի գյուղից 0.5 կմ ներքև	3	3	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, մանգան, վանադիում, երկաթ, բարիում, կալիում, ալյումին
			53	Արգել գյուղից 0.5 կմ ներքև	3	5	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, մանգան
					4		Բարիում, կալիում
					5		Վանադիում
			54	Արգնի ՀԷԿ-ից 0.5 կմ ներքև	3	5	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, բարիում, կալիում
5	Վանադիում						
55	ք.Երևանից 9 կմ ներքև, Դարբնիկ գյուղի մոտ	3	5	ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, կոբալտ, բերիլիում, նատրիում, ընդհանուր անօրգանական ազոտ, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն, ընդհանուր լուծված աղեր			
56	Գետաբերան	Գետաբերան	3	5	Ֆոսֆատ իոն, մանգան, բարիում, կալիում		
			4		Վանադիում		
			5		ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, կոբալտ, նատրիում, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն, սուլֆատ իոն, ընդհանուր լուծված աղեր, կախյալ նյութեր		
						Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, բարիում, կալիում	
						Վանադիում	

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Գետավազան	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի համարը	Դիտակետի տեղադրությունը	Քիմիական կարգավիճակի դասը		Վերահսկվող նյութեր
					ըստ ցուցանիշի	ընդհանրական	
Հրազդան	Հրազդան (միջին ներքին հոսանք)	Հրազդան	225	Գեղանիստ գյուղի մոտ	3	5	ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, կորալտ, նատրիում, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն, ընդհանուր լուծված աղեր
					4		Մանգան, բարիում, կալիում
					5		Վանադիում
		Գետառ	59	Գետաբերան	3	5	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, մանգան, կալիում, ընդհանուր անօրգանական ազոտ
					4		Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, կորալտ, ընդհանուր ֆոսֆոր
					5		Ամոնիում իոն, վանադիում
	Մարմարիկ	Մարմարիկ	58	Գետաբերան	3	4	ԹՔՊ, մանգան, վանադիում, երկաթ, բարիում, բերիլիում
					4		Այրումին
	Տանձաղբյուր	Տանձաղբյուր	312	ք.Ծաղկաձորից ներքև	3	4	ԹՔՊ, կալիում, ընդհանուր ֆոսֆոր
					4		Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, վանադիում, բարիում

ՀՀ ջրամբարների ջրերի քիմիական կարգավիճակն ըստ վերահսկվող նյութերի, 2018թ. դեկտեմբեր

Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի համարը	Դիտակետի տեղադրությունը	Ջրի քիմիական կարգավիճակի դասը		Վերահսկվող նյութեր
			ըստ ցուցանիշի	ընդհանրական	
Երևանյան լիճ	112	Ամբարտակի մոտ	3	3	ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր

Արաքս գետի աղտոտվածության վիճակը, 2018թ. դեկտեմբեր

Դիտակետի համարը	Դիտակետը (հատվածքը)	ՍԹԿ-ն գերազանցող միացությունների կոնցենտրացիաները									
		ԹԿՊ, ՍԹԿ=3նգ/լ	ԹՔՊ, ՍԹԿ= 30 նգ/լ	ամոնիում իոն, ՍԹԿ=0.039նգ/լ	նիտրիտ իոն, ՍԹԿ=0.024 նգ/լ	սպինձ, ՍԹԿ= 0.001 նգ/լ	քրոմ, ՍԹԿ= 0.001նգ/լ	մանգան, ՍԹԿ= 0.01 նգ/լ	վանադիում, ՍԹԿ= 0.001 նգ/լ	այրումին, ՍԹԿ=0.04 նգ/լ	սելեն, ՍԹԿ=0.001նգ/լ
26	Հրազդան գետի թափման կետից վերև	-	-	2.0	3.4	3.2	6.7	2.6	12.9	5.4	-
27	Հրազդան գետի թափման կետից ներքև	-	-	3.4	5.2	3.5	7.4	3.5	15.4	3.4	1.3
28	Արմաշ գյուղից 0.5 կմ ներքև	1.2	1.3	-	3.9	2.5	6.8	1.8	12.1	4.9	1.3